

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

משנה למנהל הכללי

Associate Director General

י"ט בסיון, התש"פ
11 יוני 2020
אסמכתא: 262761820

לכבוד
מר משה בר סימן טוב
מנכ"ל משרד הבריאות

נכבדי,

בהמשך למכתבך בנושא "הבהרות בהמשך לפרסום על מתן פטור מבידוד לאדם שהגיע מחוץ לארץ", ברצוני להבהיר את הנקודות הבאות.
לא הרחבתי את התשובה למעלה מן הצורך, ולא ערבתי אנשים אחרים במסגרת העובדות שפורטו במכתבי. כך לדעתי ראוי לעשות, כדי שהאירוע יחזור לפרופורציה הראויה שלו. יחד עם זאת, ככל שהדיון בעניין יורחב, או שהמסקנה שבכוונת הנהלת המשרד להסיק חורגת מהפרופורציה הראויה למקרה, אני כמובן שומר לעצמי על כל הזכויות להרחיב את הטיעון גם מבחינתי.
אני משרת ציבור במערכת הרפואה בישראל מאז שנת 1989 וכיהנתי בשורה ארוכה של תפקידים הקשורים בניהול מערכות בריאות ובריאות הציבור, הן בצה"ל והן במשרד הבריאות.
את כל תפקידיי מילאתי בנאמנות, במסירות וביושר, על פי אמות המידה הגבוהות ביותר שהצבתי בפני עצמי. מעולם, בכל שנותיי ובכל בתפקידיי הרבים, לא פעלתי במשוא פנים ולא פעלתי למען אינטרס אישי שלי.

ממגיפה למגיפה

מאז שבחרתי להתמחות בתחום בריאות הציבור, בשנת 1994 עסקתי רבות בהתמודדות עם מניעה של מחלות זיהומיות, ובמיוחד עם מגיפות, שסיכנו, או עלולות היו לסכן את מדינת ישראל כלה.
בין היתר ניתן לציין את מגיפת הסארס בשנת 2003 ואת התפרצות שפעת העופות בשנת 2006 עת נרתמתי, מתוך תפקידיי בענף בריאות הצבא בצה"ל, לסייע למשרד הבריאות בגיבוש ובמתן המענה למניעת התפשטות המחלות בארץ.
כמו כן ניהלתי את התמודדותה של מדינת ישראל עם התפרצות פנדמיית שפעת החזירים בשנת 2009 והתפרצות הפוליו בשנת 2013 והתפרצות מחלת האבולה בשנת 2014.

אני מתנצל

במשך שנותיי הרבות כמשרת ציבור במערכת הרפואה בישראל, נפל בחלקי להחליט מגוון עצום של החלטות באין ספור תחומים הנוגעים לבריאות הציבור בארץ ואף בעולם. בדיעבד, אני סמוך ובטוח שחלק מהחלטותיי היו נכונות ומוצדקות, וחלקן, לצערי – לא. למרות שהרפואה היא מדע – היא אף פעם לא הייתה ולא תהיה מדע מדויק. החלטות רבות שקיבלתי כעובד ציבור שהוא קודם כל ולפני הכל – רופא, לא תמיד תהיינה נהירות ומובנות לאנשים שאינם רופאים, וחלקן אף לא תמיד תהיינה נכונות. על כל מקרה שבו שיקול הדעת שלי היה מוטעה, והחלטה שבאה בעקבותיו הייתה מוטעית: אני מתנצל.
בחודשים האחרונים אנו מצויים בעיצומה של מלחמה יומיומית מתישה ומפרכת בנגיף קורונה החדש ושמירה על בריאות הציבור, אליה נרתמתי אני, יחד עם יתר עובדי משרד הבריאות המסורים, ואנו עוסקים

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

משנה למנהל הכללי

Associate Director General

בכך מסביב לשעון. במסגרת ניהול המאבק בקורונה, יש צורך בקבלת אין ספור החלטות בזמן תגובה מהיר ובאין ספור תחומים ועניינים בהם משרד הבריאות מעורב. לא מן הנמנע שבמסגרת היומיומית והמורכבת הזו, מתקבלות לעיתים גם החלטות שאינן מושלמות.

ולמען הסר ספק: גם על המקרה הספציפי הזה. התחוויר לי בדיעבד כי הוטעיתי לגבי סיבת הביקור, ולא ידעתי, ועד היום איני יודע אם הנושא הגיע לדיון אצלך לפני שהגיע אלי ואתה שללת את האישור. אבל – בין התנצלותי זו לבין שלל ההשמצות וההתקפות כלפיי בימים האחרונים, פעורה תהום ועל כך אפרט במכתבי זה.

איני מכיר את טדי שגיא

אין לי שום קשר אל טדי שגיא, טדי שגיא מעולם לא פנה אלי לצורך קבלת האישור, ובוודאי שלא קיבלתי שום תמורה שהיא בכל נושא שהוא מטדי שגיא או מגורמים הקשורים אליו. את הפנייה קיבלתי מתוך שירות המדינה.

אירוע משפחתי ולא מסיבה

בפנייה אלי לא דובר על מסיבה – אלא על אירוע משפחתי.

לא פטור, הקלה

האישור שניתן לטדי שגיא, לא היה אישור לפטור מבידוד, אלא **הקלה בתנאי הבידוד** דבר שהינו בסמכות משרד הבריאות. האישור ניתן תוך הצבת תנאי של שמירה על תנאי הבידוד המלאים, למעט האישור לצאת לאירוע משפחתי. ההקלה בתנאי הבידוד תואמת את מדיניות ונוהלי משרד הבריאות ואין בה בשום אופן חשש לפגיעה בבריאות הציבור. חלק מתנאים אלו, מופיעים במייל-האישור ששלחתי, ולהפתעתי, לידי התקשורת הגיע, משום מה, רק חלק מאותו המייל, ולא המייל המלא.

הבסיס לקבלת ההחלטה

טדי שגיא הגיע במטוס פרטי מקפריסין, ללא חשש לחשיפה לאנשים נוספים בדרך; הוא הגיע ממדינה שכל ההתייחסות אליה היא כמדינה ירוקה. הוא דיווח על כך שהיה חולה בקורונה והחלים ממנה, ומכאן שאיננו יכול להדביק. על סמך העובדות הללו – החלטתי לאשר לו את ההקלה החריגה וזאת כאמור באופן שעולה בקנה אחד עם מדיניות המשרד.

במבחן התוצאה

טדי שגיא עבר בדיקת PCR טרם יציאתו מקפריסין, והבדיקה נמצאה שלילית. בדיקת PCR נוספת אשר נמצאה שלילית בוצעה ביום שטרם חזרתו לקפריסין. כמו כן, הוא עבר בישראל בדיקה סרולוגית לאבחון נוגדנים כנגד נגיף הקורונה, שנמצאה חיובית.

מצב זה מעיד על כך כי הוא אכן נחשף לנגיף בעבר, ולאור הזמן שחלף ובדיקות ה-PCR השליליות, ניתן לומר חד משמעית כי הוא לא יכול היה לסכן בהדבקה אף אחד מהפוגשים בו.

הגורם הרפואי הבכיר

מאז שהמנכ"ל הקודם עזב את תפקידו, שימשתי כגורם הרפואי הבכיר במשרד הבריאות, בממשלה ובמערכת הציבורית כולה, על כל המשתמע מכך. מי כמוך יודע, כמה היה מונח על כתפיי בתקופה סוערת וארוכה זו, וביתר שאת בחודשים האחרונים בעת המאבק בנגיף הקורונה החדש. לעמת אותי בדרך שבה נעשה הדבר, עם החלטה **אחת** מסוימת, בין אין-סוף ההחלטות שקיבלתי בתקופה כזו – זה פשוט בלתי נתפס ובלתי הוגן.

רק שיקולים רפואיים

כל ההחלטות שקיבלתי במסגרת תפקידי, וגם ההחלטה הספציפית הזו, נעשות מתוך שיקול רפואי ולא אף שיקול אחר. כך החלטתי מה שהחלטתי, לטוב ולרע. יתכן שהחלטה זו נתפסה מבחינת הנראות הציבורית כהחלטה לא נכונה, אבל אדגיש ואבהיר פעם נוספת, שלא נפל בהחלטה כל פגם מבחינה רפואית מקצועית. אבל שוב, מי כמוך יודע, שמתוך סך כל ההחלטות של תקופת הקורונה, זו היתה החלטה הרבה פחות מהותית ומשמעותית – והרעש שמסביבה הוא בעיקר בגלל המעורבים בה. אני עדיין סבור, שההחלטה הייתה נתונה במרחב השיקול הרפואי שהיה נתון בידי. אנשי מקצוע בכירים במערכת הממשלתית, מקבלים אחריות, סמכות ושיקול דעת, כדי להשתמש בה על פי כישוריהם ובאופן ענייני ולא כרובוטים. וגם אתה באופן אישי מאמין באמצעים של ניהול סיכונים, ככלי מרכזי ברגולציה של משרד הבריאות, שמטרתה לשמור על בריאות הציבור תוך הקלה ככל שניתן על העסקים והאזרחים.

בשל היותי הגורם הרפואי הבכיר ביותר במשרד הבריאות הרבו אנשי המקצוע, להתייעץ איתי בעניינים רבים של אישורים שונים. עוד אוסיף, כי בתוקף תפקידי הבכיר במשרד הבריאות, קיבלתי מאות פניות בנוגע להקלות שונות, ובכלל זה בתחום הפטורים וההקלות לבידוד. אני מקווה ומאמין שברוב המכריע של המקרים החלטתי נכון, ואני בוודאי מצטער על כל מקרה שבו לא כך היה הדבר.

לא בפעם הראשונה

הקלות מהסוג המדובר כאן, ניתנו בתקופת הקורונה ע"י גורמים רבים במשרד הבריאות, למגוון רחב מאוד של אנשים, ובמגוון רחב מאוד של נושאים בעניין השבים מחו"ל. במסגרת זו, אף הוקמה קבוצת ווטס-אפ כדי להתייעץ ולהחליט – יחד ולחוד – במגוון מקרים.

במקרים לא מעטים, ניתנו פטורים והקלות, לעתים בידיעה מלאה שלך, ע"י גורמים במשרד, וכן, גם אני עצמי טיפלתי בנושאים שכאלה. לדוגמא: הקלות במסעדות, בריכות שחייה, בתי מלון, אולמות אירועים, בתי-כנסת, מקוואות, אירועי ספורט ותרבות ועוד. **זאת ועוד: פטורים והקלות ניתנו ע"י גורמים שונים, ובתוכם אני עצמי, גם לאנשים ספציפיים באופן אישי.** לדוגמא:

- א.ב., אזרח ישראלי, מתגורר בדרך קבע בארצות הברית. בנו, הנמצא על הרצף האוטיסטי, הינו בתהליך של גיוס לצה"ל, לפרוייקט "רואים רחוק". האבא ביקש להגיע לישראל, כדי לטפל בתהליך הגיוס של בנו. הוא גם ביקש, מסיבות אישיות, להישאר בישראל לתקופה קצרה יותר מאשר 14 יום הדרושים לבידוד. המקרה נגע מאוד לליבי, והחלטתי לאשר את בקשתו, בכפוף לשמירה על תנאי הבידוד, והימנעות מנסיעה בתחבורה ציבורית מהשדה ואילו.
- אישרתי לצוות רפואי, ללוות ילדה כבת 4 שחולה בסרטן מסוג נירו-בלסטומה, במטוס פרטי, ולחזור בטיסה מסחרית במחלקת עסקים, ללא צורך בבידוד עם שובם לארץ, ובתנאי שלא יצאו משדה התעופה בניו יורק.
- אישרתי לבקשת גוף סיוע אזרחי, שהיה מתואם עם המל"ל, יציאה של צוות רפואי ליעד חסוי, לשם טיפול הומניטרי, מבלי שיצטרכו לחזור לבידוד, בכפוף לשמירה על כלל הנחיות המיגון, וכמקובל לגבי כל צוות רפואי, הבא במגע עם חולי קורונה, ואינו נכנס לבידוד.

אכיפה בררנית

במקרים רבים אנשים שונים, ובכללם בכירים, לא הקפידו על הכללים, והעבירו מסרים שערערו את אמון הציבור. אין ספק שיש להימנע מכך, אבל להפוך אותי לשעיר לעזאזל ולאשם המרכזי בתופעה הזו – זה צעד לא ראוי ואני מקווה שלא עומדים מאחוריו מניעים זרים.

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

משנה למנהל הכללי

Associate Director General

קידום שוויון בבריאות וסיוע לאוכלוסיות מוחלשות

הטענה לפיה סייעתי למר טדי שגיא בשל היותו מיליארדר, הינה מגוחכת. כידוע לך, לאורך כל שנותיי במשרד הבריאות, אני נוהג לסייע לכל מי שפונה אלי, לעני ולעשיר, ליהודי ולערבי, לחילוני ולדתי, ולבני קהילות מוחלשות מבחינה רפואית, כגון יוצאי אתיופיה, להט"ב, אנשים בעלי מוגבלויות ועוד. סייעתי לטדי שגיא כמו שהייתי מסייע לכל אדם אחר בנסיבות דומות ואם שגיתי – השגיאה הזו היתה נעשית לגבי כל אדם אחר.

ובנימה מעט אישית

מסע השקרים ההכפשות וההשמצות בתקשורת ביממה האחרונה היה כמעט למעלה מכוחותיי - ועדיין נשכתי שפתיים ולא הגבתי ולו במילה, במישרין או בעקיפין, מתוך תקווה ואמונה שהנהלת המשרד תפעל באופן הגון כדי שהדברים יחזרו למסלול תקין.

חשוב לי לומר משהו אישי גם לך, ערב סיום כהונתך.

לא סתם פתחתי את המכתב במילה "נכבדי". מהיום הראשון שבו הגעת למשרד, קודם כל ולפני הכל, כיבדתי אותך והערכת את יכולותיך. גם אני הגשתי את מועמדוטי לכהונת מנכ"ל ולמרות אכזבתי הטבעית מכך שלא אני קיבלתי את התפקיד הזה – נראה היה לי כי נוכל לשתף פעולה בצורה מיטבית, אתה עם היכולות והכישורים הניהוליים שלך, אני עם הידע והניסיון שלי ברפואה בכלל ובבריאות הציבור בפרט.

אני חושב שעשינו עבודה טובה למען העם והמדינה, אולי במחיר של קשיים אישיים כאלה ואחרים איש עם רעהו.

אני סבור שהתקופה הארוכה שעשיתי בשירות הציבור לא יכלה להתאיין בשל החלטה בודדת אחת שנעשתה במסגרת סמכותי, בתום לב מוחלט ומשיקולים רפואיים ענייניים, גם אם מבחינת הנראות הציבורית יש צורך להסבירה.

ולסיום משה, לאור כל האמור לעיל, ובהתחשב באיסור שהשתתם עלי להתראיין או להגיב לתקשורת, אני מבקש כי מכתבי זה יועבר על ידך לתקשורת, כלשונו, עם קבלתו, כדי להקטין, ולו במעט את הנזק שנגרם לי.

בכבוד רב,

פרופ' איתמר גרוטו
המשנה למנהל הכללי

העתק:

ח"כ יולי (יואל) אדלשטיין, שר הבריאות
עו"ד אורי שוורץ, היועץ המשפטי
מר קובי צורף, ראש מטה שר הבריאות